

LEZBİYEN NEDİR? LEZBİYENLİK NE ANLAMA GELİR?

Lezbiyen, LGBT kısaltmasındaki L harfini temsil eden cinsel yönelimdir. "Lezbiyen" terimi, diğer kadınlara cinsel ilgi duyan kadın anlamına gelmektedir [1].

Lezbiyen Kelime Anlamı Nedir?

Lezbiyenlik teriminin tarihsel kökenleri aslında eşcinsellikle doğrudan ilişkili değildir. Lezbiyen kelimesi esasen Lesboslu, yani Yunan Adası Lesbos'un sakini anlamına gelmektedir. 19. yüzyılın sonlarında, Lesboslu lezbiyen şair Sappho'nun (M.Ö. 610-c. 580) kadınlara karşı hisleri hakkında yazdığı şiirler nedeniyle kadınların hemcinslerine ilgi duyması anlamında kullanılmaya başlanmıştır [2].

Bazı Lesbos adası sakinleri, bu çağrışımdan rahatsızlık duydukları için yerel Gey ve Lezbiyen topluluklarına dava açmış ve "Lezbiyen" kelimesinin kullanımının yasaklanmasını talep etmişlerdir [3]. Türk Dil Kurumu (TDK) sözlüğünde ise "Lezbiyen" kelimesi için Türkçe karşılık olarak "sevici" kelimesi verilmektedir.

Lezbiyenliğin birkaç farklı türü bulunabilir.

- **Butch/Stud lezbiyen:** Daha maskülen bir görünüm ve davranış sergileyen eşcinsel kadınları tanımlamaktadır. Stud/Butch lezbiyenler, genellikle kısa saç modellerini ve erkek giyim tarzını tercih ederler [4].
- **Lipstick lezbiyen:** Makyaj yapmayı ve kadınsı giyim tarzını benimseyen eşcinsel kadınları tanımlamaktadır. Lipstick lezbiyenler, daha geleneksel kadınlık normlarına uyum gösteren bir dış görünüme sahip olabilirler [5].

Lezbiyen Bayrağı

Lezbiyen toplulukları tarafından tasarlanan farklı lezbiyen bayrakları bulunmaktadır. Aralarında fikir birliği olmasa da en çok kullanılan bayrak 2018 yılında kullanıma giren beş şeritli ve farklı pembe tonlarını içeren bayraktır [6].

Lezbiyen Sembolü

Kadın eşcinselliğini temsil eden sembol, birbirine kesişmiş iki kadın sembolünden (♀♀) oluşmaktadır.

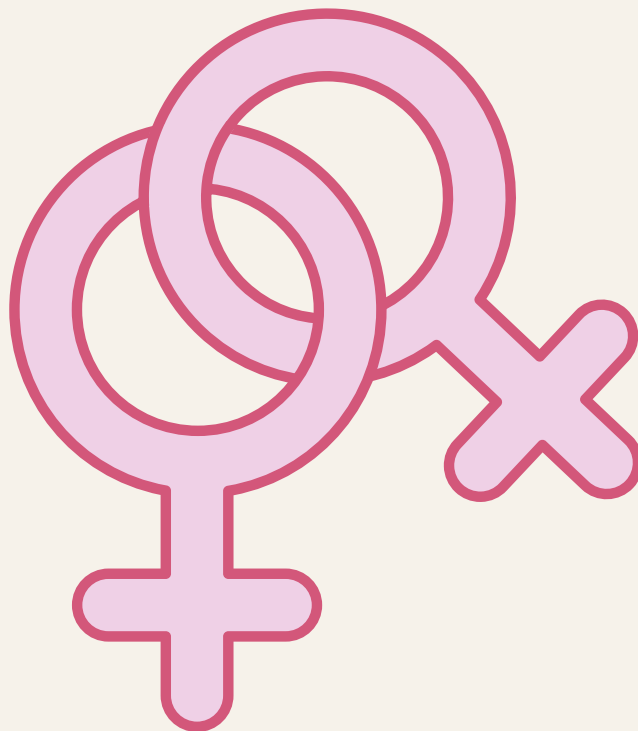
Lezbiyenlik Doğal ve Genetik Bir Cinsel Yönelim midir?

Lezbiyenlik kalıtsal değildir ve buna neden olan belirli bir gen yoktur. 2019 yılında yapılan geniş çaplı bir araştırmada, yaklaşık 477.000 katılımcının genleri incelenmiş ve tek bir "eşcinsel geni" bulunmamıştır [7]. Eşcinsellik de dahil olmak üzere insan davranışlarını etkileyen faktörler, genlerin doğrudan bir sonucu olarak açıklanamaz. Neil ve Briar Whitehead, bu durumu yazdıkları kitapta şu şekilde ifade etmektedirler: "Genetik determinizm yoktur; genetik etkiler olsa bile, bu etkiler genellikle çok sınırlıdır. İnsan davranışlarını belirleyen asıl etmen, bireyin rastgele faktörlere karşı verdiği kişisel tepkilerdir. Ne genlerimiz ne de çevremiz bize herhangi bir davranışı zorunlu olarak yaptırır" [8].

Lezbiyenliğin Nedenleri Nedir?

Hemcinsine ilgi duyma olgusu, tek bir faktörle açıklanamayacak kadar karmaşıktır. Her kişinin deneyimleri ve yaşadığı olaylar farklı olduğundan, bazı ortak temalar ve benzer deneyimler bulunsa da, bu durumun eşcinselliğe kesin olarak neden olacağı söylenemez. Bununla birlikte, bazı faktörlerin lezbiyenlik üzerinde etkili olabileceği düşünülmektedir [8]:

- **Aile Dinamikleri:** Kız çocuğunun annesi ile özdeşim kuramaması durumlarında olduğu gibi ebeveyn-çocuk bağlanma süreçlerindeki bozulmaların lezbiyenlik üzerinde etkili olabileceği düşünülmektedir. Bu durum, kız çocuğunun anneyi model olarak görmemesi, onu taklit etmekte isteksiz olması veya anneye olumsuz bir ilişkiye sahip olması şeklinde kendini gösterebilir. Böyle bir özdeşim eksikliği, kız çocuğunun erkek gibi davranma eğilimi göstermesine yol açabilir [8].

- **Ebeveyn Eksikliği:** Danimarka'da yapılan bir araştırma, baba veya anne eksikliğinin "eşcinsel evlilik" olasılığını %20 oranında artırabileceğini ortaya koymuştur [9].
- **Cinsel Taciz ve İstismar:** Çocukluk çağı cinsel istismarı üzerine yapılan kapsamlı bir inceleme, eşcinsel yetişkinlerin %12-37'sinin çocukken cinsel istismara uğradığını, heteroseksüel yetişkinlerde ise bu oranın %4-16 olduğunu göstermiştir [10].
- **Psikolojik Nedenler:** Alkol, uyuşturucu ve diğer bağımlılıkların yanı sıra duygu durumu bozuklukları, anksiyete ve kişilik bozuklukları gibi psikolojik zorluklar, kişinin cinsel yönelimini etkileyebilir. Bu tür zorluklar, yönetilmemiş veya çözümlenmemiş dürtüler ve bağımlılıklarla birleştiğinde, bireyin cinsel kimliği ve yönelimi üzerinde karmaşık etkiler yaratabilir [11].
- **Maruz Kalma:** Eşcinsel ilişkilere yer verilen lezbiyen dizileri, lezbiyen filmleri ve yuri animeler gibi yapımlar, gençlerin sıklıkla tercih ettiği Netflix gibi platformlarda oldukça yaygın bir biçimde yayınlanmaktadır. Bu gibi içeriklere maruz kalmak, çocuk ve gençlerin zihinlerinde cinselliklerine ilişkin kafa karışıklığına neden olabilmektedir.

Lezbiyenlikten Kurtulmak Mümkün müdür?

LGBT aktivisti ve bilim adamı Dr. Spitzer, objektif bir yaklaşımla gerçekleştirdiği araştırmasında, 200 eşcinsel katılımcının (143 erkek ve 57 kadın) cinsel yönelim değişimi deneyimlerini incelemiştir. Çalışma, terapisinin heteroseksüelliğe geçişte yarar sağlayabileceğini göstermiştir. Bu önemli araştırma, eşcinsel yönelimi değiştirmenin mümkün olduğunu göstermektedir [12].

Lezbiyenlik ve Türk Hukuku

Türk Hukuku'na göre, lezbiyenlik suç sayılmasa da evli bir kadının eşcinsel ilişkiye girmesi, "haysiyetsiz hayat sürme" veya "evlilik birliğinin sarsılması" kapsamında değerlendirilebilir ve bu durum boşanma sebebi olarak kabul edilebilir [13].

Sıkça Sorulan Sorular

Lez Ne Demek?

Lezbiyen kelimesinin kısaltması olarak kullanılmaktadır. Diğer kadınlara ilgi duyan eşcinsel kadın anlamına gelmektedir.

Homoseksüel Kime Denir?

Hemcinsine karşı cinsel çekim duyan kişilere homoseksüel denir. Homoseksüel terimi gey, lezbiyen ve biseksüel gibi terimleri kapsayan çatı bir kavramdır. Sadece erkeklere karşı cinsel ilgi duyan erkeklere gey, sadece kadınlarla karşı cinsel ilgi duyan kadınlara lezbiyen, her iki cinsiyete karşı cinsel ilgi duyan kişilere ise biseksüel denir.

Yuri Ne Demek?

"Yuri", Japon kültüründe kullanılan bir terimdir ve genellikle eşcinsel kadın karakterler arasındaki ilişkileri konu alan anime ve mangaları ifade eder. Bu tür yapımlar, müstehcen içerikler de barındırabilir. Bu nedenle, ebeveynlerin bu tür içeriklere karşı dikkatli olması önemlidir.

Kaynaklar

[1] Cambridge Dictionary. Erişim tarihi: 21.08.2024.

<https://dictionary.cambridge.org/english-turkish/lesbian>

[2] Britannica, The Editors of Encyclopaedia.

"lesbianism". Encyclopedia Britannica, 28 May. 2024, Erişim tarihi: 21.08.2024

<https://www.britannica.com/topic/lesbianism>

[3] CNN. Erişim tarihi: 21.08.2024.

<https://www.cnnturk.com/yasam/diger/lesboslular-karsi-cinsle-evlenir-237983>

[4] The New York Times. The Butches and Studs Who've Defied the Male Gaze and Redefined Culture. Erişim Tarihi: 21.08.2024.

<https://www.nytimes.com/interactive/2020/04/13/t-magazine/butch-stud-lesbian.html>

[5] Oxford English Dictionary, s.v. "lipstick lesbian (n.)," July 2023,

<https://doi.org/10.1093/OED/5018008139>.

Kaynaklar

[6] The Human Right Campaign. Erişim tarihi: 21.08.2024.

<https://www.hrc.org/resources/lgbtq-pride-flags>

[7] Andrea Ganna et al., Large-scale GWAS reveals insights into the genetic architecture of same-sex sexual behavior. Science 365, eaat7693 (2019). DOI:10.1126/science.aat7693

[8] Whitehead, N. E., & Whitehead, B. (2013). My genes made me do it!: Homosexuality and the scientific evidence (3rd ed.). Lower Hutt, New Zealand: Whitehead Associates.

[9] Frisch M, Hviid A. 2006. Childhood family correlates of heterosexual and homosexual marriages: a national cohort study of two million Danes. Archives of Sexual Behavior 35, 533–547

Kaynaklar

[10] Purcell DW, Patterson JD, Spikes PS. 2008. Childhood sexual abuse experienced by gay and bisexual men: understanding the disparities and interventions to help eliminate them. In *Unequal Opportunity. Health Disparities Affecting Gay and Bisexual Men in the United States*, RJ Wolitski, R Stall, and RO Valdiserri, eds. (New York: Oxford University Press), pp. 72–96.

[11] Eşcinselliğin Nedenleri: Eşcinsel Eğilim ve Freud. İnsan Cinselliği Dergisi Komisyonu. 2022. Ayık Kitap.

[12] Spitzer, R.L. Can Some Gay Men and Lesbians Change Their Sexual Orientation? 200 Participants Reporting a Change from Homosexual to Heterosexual Orientation. *Arch Sex Behav* 32, 403–417 (2003).

<https://doi.org/10.1023/A:1025647527010>

[13] Turgut Akıntürk, Türk Medeni Hukuku: Aile Hukuku, İstanbul 2006, s. 254.